

Порука Световасилијевског црквено-народног Сабора

ПОРУКА СВЕТОВАСИЛИЈЕВСКОГ САБОРА У НИКШИЋУ 21. ДЕЦЕМБРА 2019. ГОДИНЕ

Честитајући Вам, браћо, наступајуће божићне и новогодишње празнике, поздрављамо Вас ангелским ријечима мира и љубави: Слава на висини Богу и на земљи мир, међу људима добра воља. Одслуживши Свету Литургију и причестивши се Тијелом и Крвљу Бога Љубави, благословом Светог Василија Острошког, обраћамо Вам се поруком овог Световасилијевског сабора.

Поводом Предлога закона о слободи вјероисповијести или увјерења и правном положају вјерских заједница, чији би тачнији назив био: Закон против Православља у Црној Гори, који Влада Црне Горе, ради остварења неразумних идеолошких и политичких циљева, покушава да ових дана једнострано наметне како би озаконила дискриминацију Митрополије Црногорско-Приморске и других епархија Српске Православне Цркве у Црној Гори, да би припремила отимање наших храмова и гробова и извршила пљачку наше црквене имовине, да би нашој Цркви укинула правни статус

стицан у славној историји од 800 година и да би, на крају, понизила и погазила нашу слободу и нашу вјеру,

МИ – православни епископи, свештеници и вјерници, који смо истовремено и грађани Црне Горе – најодлучније стојимо у одбрани своје вјере и слободе, у одбрани својих неотуђивих грађанских права. Лична слобода вјере, коју остварујемо у Цркви, у заједници са другима, треба да је светиња и за државу. Остваривање вјерске слободе и практиковање вјерских права представља саму суштину људске слободе и људских права: то је тако, јер вјерска слобода чини саму суштину личности.

Црква је кроз историју Црне Горе била народна и државотворна, јер је она стварала и уобличила традиционални идентитет нашег народа и државе. Ако хоћемо да опстанемо у свом идентитету, онда и данас по сваку цијену морамо да одбранимо нашу Православну Цркву. То данас значи „За Крст Частни и слободу златну!“. Крст Часни је Крст Христовог распећа. Без те части, без учешћа у Христовој жртви, и без наше Цркве — не би било више истинске Црне Горе и Црногораца.

Подсјећамо: дужност државе је да свакоме јемчи мир, права, правду и правну сигурност. Дужност државе је да јемчи слободу, која је наше природно право, да штити имовину, а не да је отима. Држава треба да производи услове за добар живот, а не да производи конфликте и повампирује старе подјеле на темељу којих влада. Држава треба да се противи дискриминацији и да штити вјерске слободе и права свих, да не атакује на простор душе и храма у којима обитава Бог. Данас у Црној Гори власт хоће на мјесто Бога да постави себе и партијску државу – и зато пориче Бога и гази наша права, па тиме и наша слобода губи своје утемељење и смисао.

Данас у Црној Гори држава не допушта уставом загарантовану слободу вјере, нарочито Православној Цркви – Митрополији црногорској која је родила Црну Гору, јер хоће да религију и Цркву функционализује у сврху своје идеологије, стварајући своју „аутокефалну Цркву“ у духу лењинизма и стаљинизма. Секуларна држава насљедница безбожног титоистичког система, чини нешто што ни тај систем није урадио: законско отимање храмова и имовине Цркве представља гажење повеља средњовјековних и каснијих владара, до Црнојевића и Николе Петровића, као и бројних завјештања појединаца и братстава кроз вјекове. Одбијајући такву улогу и истрајавајући на слободи и праву на самоодређење Црква се излаже опасности да је таква држава не признаје. Али, није необично да је истрајавање на слободи и идентитету везано за излагање опасностима и притисцима. Ми ћемо истрајати у нашој праведној борби против дискриминације, као што то чинимо годинама: стално нудимо дијалог, предлагемо законска рјешења, организујемо научне скупове

и објављујемо стручне књиге у области вјерских права и слобода. Очекујемо од институција Европске Уније да оне не игноришу чињеницу да власт у Црној Гори крши одредбе Лисабонског уговора (чл. 17) по којима држава признаје идентитет црквама и вјерским заједницама и са њима одржава отворен, транспарентан и редован дијалог. То је и став Венецијанске комисије о овом Предлогу закона на који се власт формално позива. Заснивати Закон на историјској лажи, као да је наводно Црногорска митрополија — Црква, укинута нестанком Краљевине Црне Горе (1918) значи игнорисање одлуке Светог Синода Краљевине Црне Горе (16. децембар 1918) којим је ова Митрополија, прва од некадашњих епископија од Турака укинуте Пећке Патријаршије (1766) обновила јединство Пећке Патријаршије, што је потврђено и од Васељенске Патријаршије (1922). Сви храмови и сва црквена имовина Црне Горе тим уједињењем остали су својина саме Митрополије и њених јединица све до данашњег дана. Сматрати да је та имовина предата неком другом, равно је безумној тврдњи да је Црна Гора, поставши чланица Уједињених нација, престала да постоји, изгубивши себе и своје историјско наслеђе!

Закон о слободи вјероисповијести, који је у процедури, крши сва темељна начела и стандарде демократског и цивилизованог законодавства у овој области: Начело слободе вјероисповиједања је битно угрожено прије свега најављеним отимањем храмова и црквене имовине. Начело неутралности државе је исмијано већ тиме што је питање Цркве постало ствар програма владајуће партије. Начело једнаког правног третмана, које у реалности већ одавно не постоји, сада треба да се озакони на штету Православне Цркве. Право на самоодређење се не поштује него се Цркви испостављају политички диктати. А држава је дужна да ова начела поштује и штити у њиховом изворном значењу, да их заиста јемчи а не да их употребљава у дискриминаторске сврхе.

Имамо свако право да као слободни људи и грађани захтијевамо:

- безусловно законско или уговорно признање и уважавање постојања вишевијековног историјског континуитета и правног субјективитета Митрополије Црногорско-Приморске и Епархија Будимљанско-Никшићке, Захумско-Херцеговачке и Милешевске и свих црквених правних лица у складу са канонским правом;
- закључивање уговора са Владом ЦГ којим би се, равноправно и под суштински истовјетним условима који су садржани у уговорима које је Влада закључила са другим црквама и вјерским заједницама, регулисала питања од заједничког интереса;
- доношење закона о реституцији и праведној надокнади неправно одузете

црквене имовине и одустајање од новог отимања имовине црквама и вјерским заједницама;

– на Уставу и међународним стандардима засновано законско регулисање и поштовање аутономије цркава и вјерских заједница.

Све ово захтијевамо не као привилегије за себе него као опште право за све цркве и вјерске заједнице.

Да оправдамо себе пред Богом, Светим Василијем и историјом, пред прецима и потомцима, понављамо завјет Тројичинданског сабора и понављамо да ћемо чувати, обнављати и бранити све наше светиње.

Од вјековних безбројних повеља и завјештања Цркви и проклетстава онима који те повеље и завјештања погазе, наводимо само одломак из Завјештања овдје присутног Светог Василија, слава му и милост.

”То све приложих и дадох цркви... за своју душу, све предадох на руке вишњег Бога и Светој Богородици... И ко би се усудио да нешто отме од манастира, отео Господ Бог таквом разоритељу његов дом, кућу и стоку са синовима и свим његовим имањем да га Господ Бог порази и распе, изненада и вавијек. Да му траг и оцак погине вавијек. Амин, амин, амин.”

Христос се роди!

Ваистину се роди!